

Lęk, stres i fobie szkolne

Zestawienie bibliograficzne w wyborze

(ze zbiorów Filii w Rykach)

Fobia szkolna – rodzaj silnego lęku przeżywanego przez dzieci w związku z ich edukacją szkolną. Objawia się znerwicowaniem, biegunką lub wymiotami, niechęcią czy wręcz odmowa pójścia do szkoły, a także wagarowaniem. Przyczyny fobii szkolnej tkwią zarówno w szkole (np. chorobliwa rywalizacja o stopnie, wypalenie zawodowe nauczycieli, ich autokratyzm pedagogiczny, naruszanie godności dziecka), jak i w rodzinie (np. lęk dziecka przed reakcją rodziców na wyniki jego uczenia się czy zachowania)

[na podstawie: *Pedagogika*. Pod red. Bogusława Milerskiego i Bogusława Śliwerskiego, Warszawa, Wydaw. Nauk. PWN, 2000, s. 67]

Wydawnictwa zwarte

1. **Elliot, Julian**

Dzieci i młodzież w kłopotcie: poradnik nie tylko dla psychologów/ Julian Elliot, Marice Place. – Warszawa: WSiP, cop. 2000. – S. 40-63: Odmowa chodzenia do szkoły (29521)

3. **Guz, Sabina**

Nauka szkolna źródłem lęku dzieci/ Sabina Guz// W: Dziecko a zagrożenia współczesnego świata/ pod red. Sabiny Guz. – Lublin: Wydaw. UMCS, 2008. – S. 81-87 (30861)

4. **Jarosz, Ewa**

Diagnoza psychopedagogiczna: podstawowe problemy i rozwiązania/ Ewa Jarosz, Ewa Wysocka. – Warszawa: „Żak”, 2006. – S. 281-192: Odmowa chodzenia do szkoły, jako zaburzenie funkcjonowania dziecka w sytuacji szkolnej (30618)

5. **Molicka, Maria**

Bajkoterapia: o lękach dzieci i nowej metodzie terapii/ Maria Molicka. – Poznań: „Media Rodzina”, cop.2002. – 222 s. (29963)

6. Niemierko, Bolesław

Kształcenie szkolne: podręcznik skutecznej dydaktyki/ Bolesław Niemierko. – Warszawa: WAiP, 2007. – S. 330-345: Uczeń ocenia swoje osiągnięcia (30913)

7. Obuchowska, Irena

Lęk, lęk szkolny/ Irena Obuchowska// W: Encyklopedia pedagogiczna/ pod red. Wojciecha Pomykała. – Warszawa: Fundacja Innowacja, 1997. – S. 344-346 (P 37)

8. Oszwa, Urszula

Dziecko z zaburzeniami rozwoju i zachowania w klasie szkolnej: vademecum nauczycieli i rodziców/ Urszula Oszwa. – Kraków: „Im[uls”, 2007. – S. 59-64: Fobia szkolna (30602)

9. Reber, Arthur S.

Słownik psychologii/ Arthur S. Reber, Emily S. Reber. – Warszawa: “SCHOLAR”, 2005. – S. 228: Fobia szkolna (30416)

10. Seligman, Martin E. P.

Psychopatologia/ Martin E.P. Seligman, Elaine F. Walker, David L. Rosenhan. – Poznań: Zysk i S-ka, cop. 2003. – S. 337-338: Fobie szkolne (P 159.9)

11. Siudem, Anna

Radzenie sobie ze stresem, jako element profilaktyki w szkole/ Anna Siudem// W: Skuteczna resocjalizacja: doświadczenia i propozycje/ pod red. Zdzisława Bartkowicza, Andrzeja Węglińskiego. – Lublin: Wydaw. UMCS, 2008. – S. 287-300 (30867)

12. Tatarowicz, Jan

Fobia szkolna/ Jan Tatarowicz// W: Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku. T. 1, A-F. – Warszawa: „Żak”, cop. 2003. – 1151-1153 (P 37)

13. Zielińska, Krystyna

Lęk przed klasówką i egzaminem/ Krystyna Zielińska// W: Rodzice i dzieci: encyklopedia/ Erna Daraszkiewicz [et al.]. – Bielsko – Biała, 2002. – S. 359-363 (P 159.0)

Wydawnictwa ciągłe

14. Bartoszak, Magdalena

Wagary, czyli ucieczka..., ale dokąd?/ Magdalena Bartoszak// *Psychologia w Szkole*. – 2010, nr 3, s.

15. Bawoń, Joanna

Niwelowanie lęków u dzieci: propozycja zajęć w przedszkolu/ Joanna Bawoń// *Wychowanie na co Dzień*. – 2010, nr 1-2, wkt., s. VI-VIII

16. Biskup, Barbara

Spojrzenie w głąb tornistra. O emocjonalnym bagażu wynoszonym z pierwszej klasy/ Barbara Biskup// *Nauczanie Początkowe*. – 2010, nr 4, s. 33-43

17. Borecka – Biernat, Danuta

Uczeń w potrzasku/ Danuta Borecka – Biernat// *Psychologia w Szkole*. – 2009, nr 1, s. 5-12

18. Czerwiński, Paweł

Stres: trzygodzinny warsztat dla młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej/ Paweł Czerwiński// *Wychowawca*. – 2008, nr 7-8, s. 33-35

19. Denst – Sadura, Aleksandra

Egzaminy coraz bliżej – walczymy ze stresem/ Aleksandra Denst – Sadura// *Głos Nauczycielski*. – 2011, nr 13, s. 12

20. Denst – Sadura, Aleksandra

Egzaminy, sprawdziany, stres/ Aleksandra Denst – Sadura// *Głos Nauczycielski*. – 2010, nr 9, s. 12

21. Denst – Sadura, Aleksandra

Nowa szkoła, silny stres/ Aleksandra Denst – Sadura// *Głos Nauczycielski*. – 2011, nr 37, s. 16

22. Dębicka, Iwona

Wykorzystanie technik muzykoterapeutycznych w stymulacji sfery emocjonalnej dziecka/ Iwona Dębicka// *Nauczanie Początkowe*. – 2010, nr 4, s. 56-65

23. Grygier, Urszula

O stresie, wychowaniu i Internecie/ Urszula Grygier// *Nowa Szkoła*. – 2001, nr 4, s. 31-34

24. Gumowska, Iwona

Opór uczniów gimnazjum wobec szkoły, jako instytucji/ Iwona Gumowska// *Edukacja*. – 2008, nr 4, s. 20-25

25. Gut, Renata

Gdy chcesz to więcej niż móc.../ Renata Gut// *Edukacja i Dialog*. –2008, nr 3, s. 26-30

26. Hoffman, Agnieszka

Lęk testowy na lekcjach języków obcych: wskazówki dla nauczycieli/ Agnieszka Hoffman// *Języki Obce w Szkole*. – 2009/2010, nr 6, s. 71-77

27. Iskierka – Kasperek, Ewa

Bezstresowa matura/ Ewa Iskierka – Kasperek// *Charaktery*. – 2009, nr 9, s. 90-92

28. Jagieła, Jarosław

Interwencja kryzysowa w szkole (1)/ Jarosław Jagieła// *Psychologia w Szkole*. – 2009, nr 3, s. 38-45

29. Jagieła, Jarosław

Interwencja kryzysowa w szkole (2)/ Jarosław Jagieła// *Psychologia w Szkole*. – 2009, nr 4, s. 56-67

30. Jagieła, Jarosław

Interwencja kryzysowa w szkole (3)/ Jarosław Jagieła// *Psychologia w Szkole*. – 2010, nr 1, s. 50-54

31. Jagieła, Jarosław

Interwencja kryzysowa w szkole (4)/ Jarosław Jagieła// *Psychologia w Szkole*. – 2010, nr 2, s. 150-158

32. Jagieła, Jarosław

Lęk przed panią/ Jarosław Jagieła// *Psychologia w Szkole*. – 2009, nr 2, s. 151-154

33. Jagieła, Jarosław

Stres i kryzys w szkole/ Jarosław Jagieła// *Wychowawca*. – 2010, nr 10, s. 12-15

34. Jankowska, Janina

Nauczyciel może pomóc/ Janina Jankowska// *Psychologia w Szkole*. – 2011, nr 3, s. 31-34

35. Jarmuła, Anna

Wpływ stresu na rozwój fizyczne dziecka/ Anna Jarmuła// *Nauczanie Początkowe*. – 2010/2011, nr 1, s. 44-48

36. Jasion, Ewa

Lęk poraża małego ucznia/ Ewa Jasion// *Edukacja i Dialog*. – 2006, nr 7, s. 58-60

37. Jasion, Ewa

Problematyka lęku u uczniów klasy pierwszej szkoły podstawowej/ Ewa Jasion// *Lider*. – 2002, nr 12, s. 6-7

38. Kaczmarek, Mirosław

Nie chcę chodzić na lekcje WF/ Mirosław Kaczmarek// *Remedium*. – 2008, nr 3, dod. „Pomarańczowe Forum”, s. 18-19

39. Kiedrowska, Małgorzata

Szkoła, jako czynnik nieprzystosowania społecznego uczniów/ Małgorzata Kiedrowska// *Wychowanie na co Dzień*. – 2009, nr 4-5, s. 12-18

40. Kochelak, Julia

Fobia szkolna/ Julia Kochelak// *Wszystko dla Szkoły*. – 2007, nr 4, s. 12-13

41. Kowalczykowska, Bożena

Stres spowodowany maturą i sposoby radzenia sobie z nim/ Bożena Kowalczykowska// *Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne*. – 2005, nr 3, s. 38-39

42. Kozak, Ewa

Wagarowicz, czyli ofiary fobii szkolnej/ Ewa Kozak// *Remedium*. – 2004, nr 10, s. 8-9

43. Krawczonek, Magdalena

Mamo, dlaczego muszę chodzić do szkoły?/ Magdalena Krawczonek// *Dyrektor Szkoły*. – 2006, nr 1, s. 39-42

44. Krzywda, Beata

Lęk przed szkołą/ Beata Krzywda// *Remedium*. – 2004, nr 9, s. 1-3

45. Krzywda, Beata

Przedszkole – geneza i rodzaje lęków dziecięcych/ Beata Krzywda// *Remedium*. – 2004, nr 7-8, s. 8-9

46. Kuśpit, Małgorzata

Pokonać stres/ Małgorzata Kuśpit// *Remedium*. – 2006, nr 7-8, s. 44-45

47. Mazur, Agnieszka

Zaburzenia emocjonalne u 7-letniej dziewczynki w procesie adaptacji szkolnej/ Agnieszka Mazur// *Nauczanie Początkowe*. – 2006/2007, nr 1, s. 55-61

48. Mularska, Małgorzata

Doświadczenia francuskiego ogrodu/ Małgorzata Mularska// *Edukacja i Dialog*. – 2002, nr 2, s. 38-40

49. Oszwa, Urszula

W szkole bez lęku/ Urszula Oszwa// *Remedium*. – 2002, nr6, s. 10-11

50. Paplińska, Anna

Uczmy języka dobrze i nie (s)tresujmy uczniów/ Anna Paplińska// *Języki Obce w Szkole*. – 2011, nr 1, s. 75-78

51. Paszkiewicz, Aneta

O wagarach i fobii szkolnej w literaturze/ Aneta Paszkiewicz// *Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze*. – 2010, nr 10, s. 36-41

52. Paszkiewicz, Aneta

Spokojnie, to tylko stres/ Aneta Paszkiewicz// *Psychologia w Szkole*. – 2011, nr 3, s. 106-111

53. Pawełka, Elżbieta

Rola biblioteki szkolnej w pokonywaniu „library anxiety”/ Elżbieta Pawełka// *Biblioteka w Szkole*. – 2008, nr 10, s. 3-5

54. Pitala, Magdalena

Fobia szkolna: co robić, kiedy dziecko boi się iść do szkoły?/ Magdalena Pitala, Ewa Srebro// *Nauczanie Początkowe*. – 2006/2007, nr 1, s. 43-54

55. Plewińska, Aleksandra

Konsekwencje lęku szkolnego/ Aleksandra Plewińska// *Edukacja i Dialog*. – 2006, nr 3, s. 44-49

56. Plewińska, Aleksandra

Konsekwencje lęku szkolnego/ Aleksandra Plewińska// *Edukacja i Dialog*. – 2007, nr 4, s. 54-59

57. Podpora – Polit, Emilia

Lęk przed mówieniem w języku obcym – przyczyny, objawy, praktyczne wskazówki dydaktyczne/ Emilia Podpora – Polit// *Języki Obce w Szkole*. – 2010, nr 5, s. 67-70

58. Sikora, Renata

Stres uczniów klas integracyjnych: (raport z badań)/ Renata Sikora// *Nowa Szkoła*. – 2010, nr 7, s. 45-48

59. Smykaj, Joanna

Odmowa chodzenia do szkoły/ Joanna Smykaj// *Remedium*. – 2006, nr 7-8, s. 10-11

60. Stańczak, Irena

Lęk szkolny dziecka na etapie wczesnej edukacji/ Irena Stańczak// *Nauczanie Początkowe*. – 2010/2011, nr 1, s. 14-19

61. Stolecki, Piotr

Skutki traumy u młodzieży oraz sposoby pomocy/ Piotr Stolecki// *Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze*. – 2009, nr 4, s. 35-38

62. Tonecka, Elżbieta

Na jesieni pierwszy raz/ Elżbieta Tonecka// *Edukacja i Dialog*. – 2006, nr 6, s. 4-7

63. Wójcik, Ewa

Postępowanie nauczyciela klas początkowych w pracy z dzieckiem mutystycznym/ Ewa Wójcik// *Nauczanie Początkowe*. – 2003/2004, nr 3, s. 68-73

64. Zagozdon, Małgorzata

Sprawdziany bez stresu/ Małgorzata Zagozdon// *Życie Szkoły*. – 2001, nr 8, s. 467-470

65. Zajdel, Krzysztof

Syndrom zeszytu w kratkę/ Krzysztof Zajdel// *Nowa Szkoła*. – 2003, nr 1, s. 21-23

Opracowanie:

Małgorzata Pataj